

Suvestinė redakcija nuo 2024-03-05

Isakymas paskelbtas: TAR 2015-05-27, i. k. 2015-08162

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „INVESTICIJOS Į MIŠKO PLOTŲ PLĖTRĄ IR MIŠKŲ GYVYBINGUMO GERINIMĄ“ VEIKLOS SRITIES „INVESTICIJOS, KURIOMIS DIDINAMAS MIŠKŲ EKOSISTEMŲ ATSPARUMAS IR APLINKOSAUGINĖ VERTĖ“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, PATVIRTINIMO

2015 m. gegužės 27 d. Nr. 3D-418
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 19 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2021/399, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2021/73, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2019/94, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui,

Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2020/2221, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu C(2015)842, nuostatas ir siekdamas, kad būtų efektyviai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

Preambulės pakeitimai:

Nr. [3D-369](#), 2021-06-03, paskelbta TAR 2021-06-03, i. k. 2021-12755

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklės (pridedama).

Aplinkos ministras,
pavarduojantis žemės ūkio ministrą

Kęstutis Trečiokas

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„INVESTICIJOS Į MIŠKO PLOTŲ PLĖTRĄ IR MIŠKŲ GYVYBINGUMO GERINIMĄ“
VEIKLOS SRITIES „INVESTICIJOS, KURIOMIS DIDINAMAS MIŠKŲ EKOSISTEMŲ
ATSPARUMAS IR APLINKOSAUGINĖ VERTĖ“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su visais pakeitimais, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 808/2014, nustatančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su visais pakeitimais, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, nustatančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, pereinamojo laikotarpio nuostatas, su visais pakeitimais, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 su visais pakeitimais, 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2220, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir tokios paramos skirstymu, 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentu (ES) 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu C(2015)842 (toliau –

Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-369](#), 2021-06-03, paskelbta TAR 2021-06-03, i. k. 2021-12755

Nr. [3D-637](#), 2021-10-13, paskelbta TAR 2021-10-13, i. k. 2021-21387

Nr. [3D-111](#), 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02860

II SKYRIUS

SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

2. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

2.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos;

2.2. **ES** – Europos Sąjunga;

2.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai;

2.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Įkainis** – Ministerijos patvirtinta kaina, už kurią galima įsigyti įrangos, technikos, mechanizmų, prekių, paslaugų ir (arba) darbų. Įkainis nustatomas eurais be pridėtinės vertės mokesčio;

3.2. **miško savininkų kooperatyvas** – kooperatinė bendrovė, kurios ne mažiau kaip 5 nariai įstatymų nustatyta tvarka yra įgiję nuosavybės teisę į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius miško žemės sklypus;

3.3. **projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir (arba) įsigijimu, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu ir (arba) išperkamąja nuoma, taip pat viešinimo išlaidos (išlaidos parengtoms ir VI patvirtintoms galimybių studijoms, teikiamoms pagal Programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritį „EIP veiklos grupėms kurtis ir jų veiklai vystyti“, tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra padaroma išlaidų);

3.4. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

5. Priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ (toliau – priemonės veiklos sritis) prioritetai:

5.1. atkurti, išsaugoti ir pagerinti nuo miškininkystės priklausančias ekosistemas.

6. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

6.1. bioįvairovės, aukštos gamtinės vertės medynų atstatymas ir išsaugojimas;

6.2. veiklų, prisidedančių prie aplinkai palankių ūkininkavimo sistemų, augalijos ir gyvūnijos zonų miškuose kūrimo ir (arba) jų priežiūros gerinimo, skatinimas.

7. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

7.1. didinti miškų ekosistemų atsparumą ir aplinkosauginę vertę ir skatinti ekosistemų atkūrimą bei priežiūrą;

7.2. neigiamo klimato kaitos poveikio švelninimas.

IV SKYRIUS

REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonės veiklos sritį remiama veikla, kuri vykdoma kaimo vietovėje:

8.1. *Neteko galios nuo 2019-06-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

8.2. Pamiškių formavimas;

8.3. Miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimas arba būdingos miško struktūros palaikymas;

8.4. Nevietinių medžių rūšių medynų (kai nevietinės medžių rūšys medyne yra vyraujančios) pertvarkymas (rekonstrukcija) į vietinių medžių rūšių medynus;

8.5. Jaunuolynų (iki 20 metų amžiaus) ugdymas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

8.6. Vidinės miškotvarkos ir Miško želdinimo ir želimo projektų, kaip savarankiškos investicijos, rengimas.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

9. Pareiškėjai gali būti privačių ir valstybinių miškų valdytojai.

10. Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

11. Jei pareiškėjas mirė po paramos paraiškos pateikimo, paramos paraiška išregistruojama. Tuo atveju, jei paramos gavėjas mirė po sprendimo skirti paramą priėmimo ir nekilnojamasis turtas (miškas), į kurį investuojama, priklauso paramos gavėjo sutuoktiniui arba paramos gavėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba paramos gavėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, paramos paraiška gali būti išregistruojama tik gavus sutuoktinio sutikimą. Jei sutuoktinis nesutinka su paramos paraiškos išregistravimu, jis paramos gavėjo įsipareigojimus gali perimti, jei išpildomos Administravimo taisyklėse nurodytos sąlygos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

12. Paramos gavėjui mirus arba kitais nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar išimtinių aplinkybių atvejais, paramos gavėjo įsipareigojimai ir teisės po sprendimo skirti paramą priėmimo gali būti perleidžiami pagal Administravimo taisyklėse nurodytas sąlygas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

VI SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

13. Paramos paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

14. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka šiame Taisyklių punkte išvardytas tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus. Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai yra:

14.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių Taisyklių V skyriuje;

14.2. projektas atitinka šių Taisyklių III skyriuje nurodytus prioritetus, tikslines sritis ir prisideda prie kompleksinių tikslų įgyvendinimo;

14.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

14.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir (arba) kitų nacionalinių programų, ir (arba) priemonių lėšų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-111](#), 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02860

14.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, nuosavas lėšas, nurodytas ir pagrįstas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus, o iki paramos sutarties pasirašymo arba sprendimo skirti paramą priėmimo, kai sutartis nesudaroma, paramos gavėjas turi pateikti su finansų įmone arba kredito įstaiga pasirašytą paskolos sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Jei vykdoma taisyklių 8.5 papunktyje numatyta veikla, šiai veiklai finansavimo šaltinius pagrindžiančių dokumentų pateikti nereikia.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-369](#), 2021-06-03, paskelbta TAR 2021-06-03, i. k. 2021-12755

14.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

14.7. pareiškėjas savo vardu, kaip valdos valdytojas, yra įregistravęs valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

14.8. *Neteko galios nuo 2019-06-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

14.9. parama neteikiama, jei pareiškėjas turi finansinių sunkumų, t. y. pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

14.10. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

14.11. nekilnojamasis turtas (miškas (miško žemė) ir (ar) statiniai), į kurį investuojama, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise, bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise, būti valdomas panaudos ar kitais pagrindais ir (arba) nuomojamas nuo paramos paraiškos pateikimo dienos ne trumpesniam kaip 10 metų laikotarpiui. Kai nekilnojamasis turtas (miškas (miško žemė) ir (ar) statiniai), į kurį investuojama, valdomas bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise, vienas iš bendraturčių, teikdamas paramos paraišką, turi pateikti bendraturčių sutikimą, kuriame išdėstomas sutikimas numatytai veiklai jų nekilnojamojo turto (miško (miško žemės) ir ar statinio) dalyje vykdyti. Jei nekilnojamasis turtas (miškas (miško žemė) ir (ar) statiniai) yra valdomas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys iki paramos paraiškos pateikimo turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos sutartyje ar kituose valdymo teise suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptartos miškų ūkinės veiklos galimybės;

14.12. kartu su paramos paraiška pateikiamas vidinės miškotvarkos projektas su suprojektuotomis priemonėmis, kurioms prašoma paramos, neatsižvelgiant į valdos dydį (šis punktas netaikomas vykdant taisyklių 8.4 ir 8.6 papunkčiuose numatytą veiklą ir 8.5 papunktyje numatytą veiklą, jei jaunuolynų ugdymas vykdomas pagal miškininko specialisto išduotą išvadą);

14.13. *Neteko galios nuo 2019-06-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

14.14. miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo arba būdingos miško struktūros palaikymo darbai remiami, tik jeigu jie numatyti vidinės miškotvarkos projekte pagal nustatyta tvarka patvirtintą gamtotvarkos planą (Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 709 „Dėl Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“);

14.15. *Neteko galios nuo 2019-06-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

14.16. nevietinių medžių rūšių medynų pertvarkymas (rekonstrukcija) turi būti suprojektuotas vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“, reikalavimais parengtame ir patvirtintame Miško želdinimo ir žėlimo projekte, kuris teikiamas kartu su paramos paraiška. Kai nevietinių medžių rūšių medynų pertvarkymas vykdomas privačioje žemėje, Miško želdinimo ir žėlimo projektą iki 2021 m. birželio 30 d. tvirtina VĮ Valstybinių miškų urėdija, nuo 2021 m. liepos 1 d. – Valstybinės miškų tarnybos (toliau – VMT) direktoriaus įgaliotas

asmuo. Kai nevietinių medžių rūšių medynų pertvarkymas vykdomas valstybinėje žemėje, Miško želdinimo ir žėlimo projektą tvirtina valstybinių miškų valdytojo įgaliotas asmuo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

Nr. [3D-418](#), 2021-07-01, paskelbta TAR 2021-07-01, i. k. 2021-14931

14.17. Neteko galios nuo 2019-06-21

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

14.18. jaunuolynų ugdymas turi būti suprojektuotas vidinės miškotvarkos projekte arba pateikiama VMT registruoto specialisto, turinčio teisę rengti vidinės miškotvarkos projektus, išvada (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo, išvados rengėju negali būti pats pareiškėjas), kurios forma pateikta Taisyklių 1 priede, dėl jaunuolynų ugdymo kirtimų reikalingumo pagal Miško kirtimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“, nuostatas. Jaunuolynų ugdymo ploto lūžio kampai pagal projekto brėžinį turi būti pažymėti stulpeliais ar kitais aiškiai matomais ženklais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-418](#), 2021-07-01, paskelbta TAR 2021-07-01, i. k. 2021-14931

14.19. parama jaunuolynų ugdymui neteikiama, jei jaunuolynų ugdymas projektuojamas ne miško žemėje (ploto priskyrimo miško žemei faktą Agentūra tikrina VĮ Registrų centre arba Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastre). Tame pačiame plote parama jaunuolynų ugdymui gali būti teikiama tik du kartus per Programos įgyvendinimo laikotarpį. Antrą kartą parama jaunuolynų ugdymui tame pačiame plote gali būti teikiama, jei paraiška pakartotiniam jaunuolynų ugdymui pateikta praėjus ne mažiau kaip trejiems metams po ankstesnio jaunuolynų ugdymo. Jei parama jaunuolynų ugdymui vieną kartą jau buvo skirta, trejų metų laikotarpio terminas skaičiuojamas nuo pareiškėjui išmokėtos galutinės paramos sumos iki naujos paraiškos pateikimo dienos pagal veiklą, nurodytą taisyklių 8.5 papunktyje;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

Nr. [3D-369](#), 2021-06-03, paskelbta TAR 2021-06-03, i. k. 2021-12755

14.20. Neteko galios nuo 2019-06-21

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

15. Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

15.1. Neteko galios nuo 2019-06-21

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

15.2. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų (vykdyti numatytą veiklą) nuo sprendimo skirti paramą priėmimo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

15.3. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo sprendimo skirti paramą priėmimo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą finansų įmonėms arba kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje finansų įmonių arba kredito įstaigų suteiktą paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu pareiškėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai finansų įmonei arba kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas užtikrinti paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

15.4. viešinti paramą, kaip numatyta Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“;

15.5. Neteko galios nuo 2019-06-21

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

15.6. sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta parama, kaip yra vykdomas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po lėšų projektui įgyvendinti skyrimo ir (arba) projekto įgyvendinimo pabaigos;

15.7. teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti;

15.8. projekto įgyvendinimo laikotarpiu užtikrinti projekto atitiktį projektų atrankos kriterijams, numatytiems Taisyklių 43.1, 43.6 ir 43.7 papunkčiuose, jei už juos buvo suteikta balų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

15.9. kartu su mokėjimo prašymu, jei vykdoma Taisyklių 8.5 papunktyje nurodyta veikla, pateikti VMT pažymą apie jaunuolynų ugdymo kirtimų atitiktį Miško kirtimų taisyklių reikalavimams;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Nr. [3D-418](#), 2021-07-01, paskelbta TAR 2021-07-01, i. k. 2021-14931

15.10. *Neteko galios nuo 2019-06-21*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

15.11. jei vykdoma Taisyklių 8.4 papunktyje nurodyta veikla, kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu pateikti miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikato kopiją ir sodmenų įsigijimo dokumentus (jei pareiškėjas / paramos gavėjas miško sodmenų nepirko, jis privalo pateikti jų krovinio važtaraštį ar perdavimo–priėmimo aktą);

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-637](#), 2021-10-13, paskelbta TAR 2021-10-13, i. k. 2021-21387

15.12. jei vykdoma Taisyklių 8.5 papunktyje nurodyta veikla, atlikti jaunuolynų ugdymo kirtimus, laikantis Miško kirtimų taisyklių reikalavimų;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

15.13. *Neteko galios nuo 2019-06-21*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

15.14. jei vykdoma Taisyklių 8.5 papunktyje nurodyta veikla, jaunuolynų ugdymo ploto lūžio kampas pagal projekto brėžinį pažymėti stulpeliais ar kitais aiškiai matomais ženklais.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

15¹. 2014–2020 metų laikotarpiu priimtoms ir administruojamoms paramos paraiškoms pagal Taisyklių 8.2–8.6 papunkčiuose nurodytas veiklas kontrolės laikotarpis netaikomas.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-456](#), 2020-06-18, paskelbta TAR 2020-06-18, i. k. 2020-13385

VIII SKYRIUS PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

16. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be PVM.

17. *Neteko galios nuo 2020-06-19*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-456](#), 2020-06-18, paskelbta TAR 2020-06-18, i. k. 2020-13385

18. Pagal priemonės veiklos sritį didžiausias galimas paramos intensyvumas vienam projektui, kai vykdoma taisyklių 8.2–8.4 ir 8.6 papunkčiuose nurodyta veikla, 90 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

19. Kai vykdoma taisyklių 8.5 papunktyje nurodyta veikla, parama skiriama mokant vienkartinę nustatyto dydžio kompensacinę išmoką už planuojamą išugdyti jaunuolyno hektarą – 365 Eur. Kompensacinės išmokos dydis taikomas nuo 2023 metų pateiktoms paraiškoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Nr. [3D-544](#), 2020-07-17, paskelbta TAR 2020-07-17, i. k. 2020-16007

Nr. [3D-114](#), 2023-03-01, paskelbta TAR 2023-03-01, i. k. 2023-03720

Nr. [3D-404](#), 2023-06-20, paskelbta TAR 2023-06-20, i. k. 2023-12244

20. Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų teikimo etapą gali pateikti tik vieną paramos paraišką.

21. *Neteko galios nuo 2019-06-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

22. *Neteko galios nuo 2019-06-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

23. Jei pareiškėjas naudojasi finansinių institucijų išduotais kreditais projektui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį finansinei institucijai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisykles, ir valstybės pagalbos lėšų suma bei intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklėse nustatytų dydžių.

24. Parama skiriama nepažeidžiant nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos reikalavimų, vadovaujantis 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentu (ES) 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai. Bendra vienai įmonei suteiktos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos suma negali viršyti 300 000 Eur (trys šimtai tūkstančių eurų) per bet kurį trejų metų laikotarpį.

Vadovaujantis Reglamento (ES) 2023/2831 3 straipsnio 6 dalies nuostatomis, keliomis dalinėmis išmokomis teikiama parama diskontuojama paramos skyrimo dieną. Diskontuota paramos vertė apskaičiuojama pagal Valstybės pagalbos arba nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos sumos (eurais) per visą pagalbos mokėjimo laikotarpį apskaičiavimą, nurodytą Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“, 3 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-114](#), 2023-03-01, paskelbta TAR 2023-03-01, i. k. 2023-03720

Nr. [3D-544](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16189

Nr. [3D-111](#), 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02860

IX SKYRIUS TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

25. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje ir negali būti ilgesnė kaip iki 2025 m. birželio 30 d. Vykdam Taisyklių 8.5 papunktyje nurodytą veiklą – įvykdyti jaunuolynų ugdymo kirtimus ir pateikti mokėjimo prašymą privaloma per 12 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo, bet ne vėliau kaip iki 2025 m. birželio 30 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-544](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16189

26. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas.

27. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus.

28. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas.

29. Jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai neatlikti, tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami trys skirtingų tiekėjų komerciniai

pasiūlymai ir (arba) galimų tiekėjų interneto tinklalapių ekrano nuotraukos (angl. „Print Screen“) su nurodytomis kainomis (su lygiaverčiais išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais, kurie negali skirtis daugiau kaip 10 proc. nuo mažiausią kainą pasiūliusio tiekėjo komerciniame pasiūlyme nurodytų techninių parametrų), kuriais (-iomis) grindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią kiekvienos investicijos pasiūlytą kainą (jei komercinis pasiūlymas pateiktas daugiau nei vienai investicijai, turi būti pasirenkama kiekvienos investicijos mažiausia kaina, neatsižvelgiant į bendrą visų komerciniame pasiūlyme nurodytų investicijų kainą). Kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės (paslaugos) ar darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei atitinkamos rinkoje egzistuojančios prekės (paslaugos) ar darbų kainos, atliekami Administravimo taisyklėse nurodyti veiksmai. Šis punktas netaikomas kreipiantis paramos vykdyti Taisyklių 8.5 papunktyje nurodytą veiklą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Nr. [3D-550](#), 2022-09-19, paskelbta TAR 2022-09-19, i. k. 2022-19047

29¹. Perkant prekes, paslaugas ar darbus, kurių vertė nesiekia prekių, paslaugų ar darbų pirkimo verčių, nuo kurių reikia atlikti pirkimų procedūras, kaip nustatyta Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 3D-637 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“ (išskyrus atvejus, kai pagal teisės aktų nuostatas reikia atlikti pirkimų procedūras), mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindines technines savybes apibūdinantys techniniai parametrai bus įrašomi į paramos sutartį ar sprendimą dėl paramos skyrimo.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

Nr. [3D-663](#), 2023-10-13, paskelbta TAR 2023-10-13, i. k. 2023-20178

30. Jei prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai (bendrųjų išlaidų atveju) atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška.

31. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

31.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje pagal Taisyklių 32 punktą;

31.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos kainų;

31.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų

finansuoti išlaidų sąrašė pagal šių Taisyklių 32 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose (išskyrus kreipiantis paramos vykdyti taisyklių 8.5 papunktyje nurodytai veiksmai, kuriai parama skiriama mokant nustatyto dydžio kompensacinę išmoką);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-369](#), 2021-06-03, paskelbta TAR 2021-06-03, i. k. 2021-12755

31.4. bendrosios išlaidos (išskyrus, kai paramos kreipiamasi vykdyti taisyklių 8.5 papunktyje nurodytai veiksmai), kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir yra patirtos ne anksčiau kaip prieš vienerius metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose, bendrosios išlaidos nefinansuojamos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

31.5. faktiškai padarytos ir paramos gavėjo apskaitoje užfiksuotos išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis ir kurios gali būti nustatytos patikros vietoje metu. Šis punktas netaikomas kreipiantis paramos vykdyti taisyklių 8.5 papunktyje nurodytai veiksmai;

31.6. kreipiantis paramos taisyklių 8.5 papunktyje nurodytai veiksmai tinkamos finansuoti išlaidos apskaičiuojamos kiekvienam projektui pagal numatomą vykdyti jaunuolynų ugdymo plotą.

32. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

32.1. *Neteko galios nuo 2019-06-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

32.2. pamiškių (iki 25 m pločio miško juosta nuo miško krašto) formavimo išlaidos:

32.2.1. medžių ir krūmų kirtimas;

32.2.2. krūmų sodinimas, siekiant suformuoti neigiamam vėjo poveikiui atsparius medynus.

Kompensuojamas tik šių krūmų rūšių sodmenų įsigijimas ir sodinimas: europinis ožekšnis – *Euonymus europaea* L., paprastasis erškėtis – *Rosa canina* L., paprastasis lazdynas – *Corylus avellana* L., paprastasis putinas – *Viburnum opulus* L., paprastasis sausmedis – *Lonicera xylosteum* L., paprastasis šermukšnis – *Sorbus aucuparia* L., paprastoji ieva – *Padus avium* Mill., paprastasis šalttekšnis – *Frangula alnus* Mill., vienapiestė gudobelė – *Crataegus monogyna* Jacq., grauželinė gudobelė – *Crataegus laevigata* (Poir) DC, miškinė gudobelė – *Crataegus rhipidophylla* Gand.;

32.2.3. ornitochorinių medžių ir krūmų sodinimas. Kompensuojamas tik šių medžių ir krūmų rūšių sodmenų įsigijimas ir sodinimas vienapiestė gudobelė – *Crataegus monogyna* Jacq., grauželinė gudobelė – *Crataegus laevigata* (Poir) DC, miškinė gudobelė – *Crataegus rhipidophylla* Gand., paprastoji ieva – *Padus avium* Mill., paprastasis kadagys – *Juniperus communis* L.,

paprastasis lazdynas – *Corylus avellana* L., paprastasis putinas – *Viburnum opulus* L., paprastasis raugerškis – *Berberis vulgaris* L., paprastasis sausmedis – *Lonicera xylosteum* L., raudonoji sedula – *Cornus sanguinea* L., juodasis serbentas – *Ribes nigrum* L., kalninis serbentas – *Ribes alpinum* L., miškinė kriaušė – *Pyrus pyrastrer* Burgsd., miškinė obelis – *Malus sylvestris* (L.) Mill., paprastasis šalteknis – *Frangula alnus* Mill., paprastasis šermukšnis – *Sorbus aucuparia* L., dygioji šunobelė – *Rhamnus catharticus* L., paprastasis erškėtis – *Rosa canina* L.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

32.3. miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo arba būdingos miško struktūros palaikymo išlaidos (miško laukymų, aikščių, pelkių ir kitų plotų saugojimas nuo apaugimo sumedėjusia augmenija, sumedėjusios augalijos (menkaverčių medžių ir krūmų) atžalų iškirtimas ir pašalinimas iš teritorijos, kraštovaizdžio formavimo kirtimai, nendrių kirtimas, hidrologinio režimo reguliavimas, saugomų rūšių buveinių atkūrimo darbai, saugomų rūšių dirbtinių veisimosi vietų įrengimas, invazinių rūšių gausos reguliavimas, lankymosi ir veiklos reguliavimas bei saugomų rūšių trikdymą mažinančių priemonių įrengimas, kiti biologinės įvairovės palaikymo darbai numatyti gamtotvarkos plane);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

32.4. nevietinių medžių rūšių medynų (kai ne vietinės medžių rūšys medyne yra vyraujančios) pertvarkymo (rekonstrukcijos) į vietinių medžių rūšių medynus išlaidos:

32.4.1. nelikvidinės medienos sutvarkymas;

32.4.2. dirvos paruošimas;

32.4.3. sodmenų įsigijimas;

32.4.4. sodmenų transportavimas;

32.4.5. sodmenų sodinimas;

32.4.6. sodmenų apsaugos priemonės (tvoros arba repelentai);

32.4.7. priešgaisrinių mineralizuotų juostų įrengimas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

32.5. jaunuolynų (iki 20 metų amžiaus) ugdymo išlaidos (darbai turi būti vykdomi po paraiškos pateikimo ir atlikti per 12 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo, bet ne vėliau kaip iki 2025 m. birželio 30 d. Darbų atlikimo data nustatoma remiantis VMT pažymos apie jaunuolynų ugdymo kirtimų atitiktį Miško kirtimų taisyklių reikalavimams išdavimo data);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-114](#), 2023-03-01, paskelbta TAR 2023-03-01, i. k. 2023-03720

Nr. [3D-544](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16189

32.6. vidinės miškotvarkos ir Miško želdinimo ir žėlimo projekto (ų) (kaip savarankiškos investicijos) parengimo ar tikslinimo išlaidos (tinkamos finansuoti, jei jame numatytos pagal šią veiklos sritį remtinos išlaidos);

32.7. bendrosios išlaidos (išskyrus, kai paramos kreipiamasi vykdyti taisyklių 8.5 papunktyje nurodytai veiklai). Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir tinkamų finansuoti bendrųjų išlaidų suma – ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų) be pridėtinės vertės mokesčio (PVM). Projekto viešinimo išlaidos finansuojamos vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

33. Netinkamos finansuoti išlaidos:

33.1. išlaidos, nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 32 punkte;

33.2. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose, išskyrus atvejus, kai yra nustatyti įkainiai;

33.3. išlaidos, viršijančios Ministerijos 2014–2020 metų laikotarpiui nustatytus įkainius, jei tokie įkainiai nustatyti. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus įkainius, finansuojama pagal nustatytus įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus įkainius ir neviršija vidutinės rinkos kainos, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

33.4. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota, t. y. turtas areštuotas;

33.5. jaunuolynų ugdymas plotuose, kuriuose miškas įveistas pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“;

33.6. išlaidos jaunuolynų ugdymui ne miško žemėje ir plotuose, už kurių ugdymą parama buvo skirta jau du kartus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

33.7. priežiūros, veiklos ir einamosios išlaidos.

33.8. išlaidos, kurių technines savybes apibūdinantys techniniai parametrai skiriasi nuo nurodytų paramos sutartyje ar sprendime dėl paramos skyrimo, jei jos patirtos perkant prekes, paslaugas ir (ar) darbus pagal Taisyklių 29¹ punkto nuostatas.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

34. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

X SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

35. Paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių 2 priede ir skelbiamos Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais: www.zum.lt ir www.nma.lt.

36. Paramos paraiška ir (arba) dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

37. Paramos paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti kompiuteriu. Ranka užpildytos paramos paraiškos nepriimamos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

38. Paraiškos Agentūrai teikiamos užpildant ŽŪMIS elektroninę dokumento formą, naudojantis ŽŪMIS portalo interneto prieiga adresu <https://zumis.lt> Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį arba faksu ir t. t.) pateiktos paraiškos nepriimamos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

39. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

40. *Neteko galios nuo 2018-06-27*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

41. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių.

XI SKYRIUS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

42. Projektų atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

43. Atrankos kriterijai:

43.1. pareiškėjas yra privataus miško savininkas arba miško savininkų kooperatyvas – suteikiami 25 balai;

43.2. Projekte numatytas ne vietinių medžių rūšių pakeitimas vietinėmis ne mažesniame kaip 0,5 ha plote – suteikiama 10 balų;

43.3. Prašoma paramos miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo arba būdingos miško struktūros palaikymo darbams (Taisyklių 8.3 papunktyje numatyta veikla):

43.3.1. kai projektas skirtas tik šiai veiklai – suteikiama 20 balų;

43.3.2. kai projekte numatyta ne tik ši veikla – suteikiama 10 balų;

43.4. Prašoma paramos jaunuolynų ugdymui:

43.4.1. kai projektas skirtas tik jaunuolynų ugdymui – suteikiama 20 balų;

43.4.2. kai projekte numatytas ne tik jaunuolynų ugdymas – suteikiama 10 balų;

43.5. Pareiškėjas prašo mažesnio paramos intensyvumo, nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas (išskyrus jaunuolynų ugdymą), už kiekvieną sumažintą procentinį punktą pareiškėjui suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 15 balų;

43.6. Pareiškėjas yra miško savininkų asociacijos arba miško savininkų kooperatyvo narys – suteikiami 5 balai;

43.7. Miškas, į kurį investuojama, yra sertifikuotas pagal tarptautiniu mastu pripažintą miškų sertifikavimo sistemą – suteikiami 5 balai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

44. Privalomas mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 30 balų. Jei projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektui neskirta privalomo mažiausio 30 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

45. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Papildomas paramos paraiškų atrankos vertinimas atliekamas, reitinguojant pareiškėjus:

45.1. pagal pareiškėjus, kurie nėra gavę ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą;

45.2. pagal mažiausią prašomą paramos sumą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

XII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

46. Sprendimą pagal Taisyklių 8.2–8.6 papunkčiuose nurodytas veiklas dėl paramos skyrimo arba neskyrimo priima Agentūros direktorius arba direktoriaus įgaliotas asmuo, vadovaudamasis projektų vertinimo rezultatais. Apie priimtą sprendimą Agentūra informuoja Ministeriją per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos. Sprendime nurodoma skirtos paramos suma ir diskontuota skirtos paramos vertė (kai parama išmokama dalimis).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-456](#), 2020-06-18, paskelbta TAR 2020-06-18, i. k. 2020-13385

Nr. [3D-111](#), 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02860

47. Agentūra sprendimą dėl paramos skyrimo arba neskyrimo informina ir apie jį pareiškėjai informuojami Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-456](#), 2020-06-18, paskelbta TAR 2020-06-18, i. k. 2020-13385

48. Priėmusi sprendimą suteikti paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, paramos sutarties nesudaro.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

49. Pareiškėjas tampa paramos gavėju, kai priimamas sprendimas suteikti paramą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

XIII SKYRIUS

MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

50. Paramos gavėjas po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paramos sutartyje arba paraiškoje, pateikia nustatytos formos mokėjimo prašymą Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Jei projekte numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau, jei technologiškai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų statinių statyba, ji gali būti vykdoma etapais, ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus kiekvieną statybų etapą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

51. Mokėjimo prašymus kartu su reikiamaisiais priedais iš paramos gavėjų priima ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir paramos regionams departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Taip pat šie dokumentai gali būti pateikiami ir per ŽŪMIS.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-369](#), 2021-06-03, paskelbta TAR 2021-06-03, i. k. 2021-12755

51¹. Paraiškų, pateiktų nuo 2017 m. mokėjimo prašymai kartu su reikiamaisiais priedais turi būti pateikti tik per ŽŪMIS asmeniškai ar per įgaliotą asmenį (juridiniai asmenys dokumentus per ŽŪMIS gali teikti tik per įgaliotą fizinį asmenį).

Papildyta punktu:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

52. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir susijusius dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir jų priedai nepriimami.

53. Mokėjimo prašymai turi būti pateikti laiku paramos sutartyje arba paraiškoje numatytais terminais, asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, faksu arba elektroniniu paštu) arba kitais adresais pateikti mokėjimo prašymai nebus priimami.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

54. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, yra taikomos sankcijos. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

55. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą arba paskirstyti paramos objektus tarp paramos dalių, jis iki atitinkamo termino pabaigos turi Agentūrai raštu pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo arba dėl paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių.

56. Mokėjimo prašymai vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

57. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įmones arba kredito įstaigas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

58. Šiai priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas.

59. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir paraiškoje nustatytu periodiškumu Agentūrai teikia mokėjimo prašymus Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus. Jei vykdoma Taisyklių 8.5 papunktyje numatyta veikla, kartu su mokėjimo prašymu turi būti pateikta VMT pažyma apie jaunuolynų ugdymo kirtimų atitiktį Miško kirtimų taisyklių reikalavimams, o išlaidų pagrindimą ir apmokėjimo įrodymo dokumentų pateikti nereikia.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Nr. [3D-418](#), 2021-07-01, paskelbta TAR 2021-07-01, i. k. 2021-14931

59¹. Vykdam Taisyklių 8.5 papunktyje nurodytą veiklą, parama mokama už plotą, ne didesnį nei nurodytas paramos paraiškoje ir nustatyta patikros vietoje metu. Kai dėl stulpeliais ar aiškiai matomais ženklais nepažymėto ugdomo jaunuolyno sklypo ribų patikros vietoje metu yra nustatytas mažesnis plotas už paramos paraiškoje nurodytą plotą, parama mokama pagal faktinį patikros metu nustatytą plotą.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

60. Paramos gavėjas gali pateikti iki keturių mokėjimo prašymų.

61. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (patirtų ir apmokėtų tinkamų finansuoti išlaidų deklaruoti nereikia, kai vykdoma tik taisyklių 8.5 papunktyje numatyta veikla).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

62. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS SANKCIJOS

63. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, sutarties nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

64. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje.

65. *Neteko galios nuo 2018-06-27*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

66. *Neteko galios nuo 2019-06-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

67. Jei VMT nustato, kad jaunuolynų ugdymo kirtimas neatliktas arba atliktas nesilaikant Miško kirtimų taisyklių reikalavimų, paramos gavėjas turi sugrąžinti išmokėtą paramą už tą ploto dalį, kurioje kirtimai nebuvo įvykdyti arba jie įvykdyti nesilaikant Miško kirtimų taisyklių reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Nr. [3D-418](#), 2021-07-01, paskelbta TAR 2021-07-01, i. k. 2021-14931

67¹. Jei vykdant Taisyklių 8.5 papunktyje nurodytą veiklą patikros vietoje metu ugdomo jaunuolyno plotas nepažymėtas stulpeliais ar aiškiai matomais ženklais, plotas matuojamas pagal natūralias ugdomo jaunuolyno ribas, o parama mokama pagal faktinį patikros metu nustatytą plotą. Jei neįmanoma nustatyti ugdomo jaunuolyno ploto natūralių ribų, matavimai nevykdomi bei parama už tokį plotą neteikiama.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

67². Jei vykdant Taisyklių 8.4 papunktyje nurodytą veiklą, kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu nepateikiama miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikato kopija ir sodmenų įsigijimo dokumentai, parama šiai veiklos sričiai neteikiama.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-637](#), 2021-10-13, paskelbta TAR 2021-10-13, i. k. 2021-21387

XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

68. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, apskundimo tvarka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

69. Paramos gavėjas privalo ne trumpiau kaip 10 metų nuo paramos suteikimo dienos saugoti visą su paramos paraiška ir suteikta parama susijusią informaciją ir dokumentus.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-111](#), 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02860

70. Agentūra privalo ne trumpiau kaip 10 metų nuo paramos pagal Taisyklės suteikimo dienos saugoti visą su paramos teikimu susijusią informaciją ir dokumentus.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-111](#), 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02860

Priedų pakeitimai:

2 priedas pagal įsakymą Nr. 3D-159

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Nr. [3D-544](#), 2020-07-17, paskelbta TAR 2020-07-17, i. k. 2020-16007

Nr. [3D-369](#), 2021-06-03, paskelbta TAR 2021-06-03, i. k. 2021-12755

Nr. [3D-418](#), 2021-07-01, paskelbta TAR 2021-07-01, i. k. 2021-14931

Nr. [3D-637](#), 2021-10-13, paskelbta TAR 2021-10-13, i. k. 2021-21387

Nr. [3D-550](#), 2022-09-19, paskelbta TAR 2022-09-19, i. k. 2022-19047

Nr. [3D-114](#), 2023-03-01, paskelbta TAR 2023-03-01, i. k. 2023-03720

Nr. [3D-404](#), 2023-06-20, paskelbta TAR 2023-06-20, i. k. 2023-12244

Nr. [3D-111](#), 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02860

Nr. [3D-159](#), 2024-03-04, paskelbta TAR 2024-03-04, i. k. 2024-03979

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-377](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-06-23, i. k. 2016-17502

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-205](#), 2017-03-27, paskelbta TAR 2017-03-28, i. k. 2017-04945

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-407](#), 2018-06-25, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10463

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-383](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09978

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-456](#), 2020-06-18, paskelbta TAR 2020-06-18, i. k. 2020-13385

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-544](#), 2020-07-17, paskelbta TAR 2020-07-17, i. k. 2020-16007

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-369](#), 2021-06-03, paskelbta TAR 2021-06-03, i. k. 2021-12755

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-418](#), 2021-07-01, paskelbta TAR 2021-07-01, i. k. 2021-14931

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-637](#), 2021-10-13, paskelbta TAR 2021-10-13, i. k. 2021-21387

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-550](#), 2022-09-19, paskelbta TAR 2022-09-19, i. k. 2022-19047

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-114](#), 2023-03-01, paskelbta TAR 2023-03-01, i. k. 2023-03720

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos,

kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-404](#), 2023-06-20, paskelbta TAR 2023-06-20, i. k. 2023-12244

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-544](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16189

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-663](#), 2023-10-13, paskelbta TAR 2023-10-13, i. k. 2023-20178

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-111](#), 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02860

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

16.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-159](#), 2024-03-04, paskelbta TAR 2024-03-04, i. k. 2024-03979

Dėl techninės klaidos ištaisymo žemės ūkio ministro 2015 m. gegužės 27 d. įsakyme Nr. 3D-418 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“